

Sygn. akt III Ca 419/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Krystyna Hadryś (spr.)

Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Sędzia SR (del.) Anna Hajda

Protokolant Renata Krzysteczko

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa L. S.

przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej w W. i A. K.

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 9 października 2013 r., sygn. akt I C 1984/12

oddala apelację.

SSR (del.) Anna Hajda SSO Krystyna Hadryś SSO Gabriela Sobczyk

UZASADNIENIE

Powód L. S. domagał się we wniesionym przeciwko pozwanemu (...) Bank Spółce Akcyjnej w W. powództwie ekscydencyjnym zwolnienia od egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tarnowskich Górach Marcina Zdunka w sprawie o sygn. akt Km 6237/10 wierzytelności z rachunku bankowego prowadzonego dla powoda i E. K., jako współników Kancelarii (...)spółki cywilnej w K. w (...) Banku (...) Spółce Akcyjnej w K. o nr (...).

W uzasadnieniu żądania podniósł, że razem z E. K., jak współnicy Kancelarii(...) spółki cywilnej w K. zawarli z (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną w K. umowę rachunku bankowego o nr (...). W toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko dłużnikowi E. K. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tarnowskich Górach Marcin Zdunek w sprawie o sygn. akt Km 6237/10 skierował do (...) Banku (...)/K. zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego. Zarzucał, że czynność ta narusza przepis art. 778 k.p.c., zgodnie z którym do egzekucji ze wspólnego majątku współników prawa cywilnego konieczny jest tytuł egzekucyjny wydany przeciwko wszystkim współnikom. Współwłasność majątku w spółce cywilnej ma charakter łączny, bezudziałowy. Przesądza to o tym, że nie jest możliwa egzekucja przy zastosowaniu art. 8911 k.p

Pozwany (...) Bank Spółka Akcyjna w W. wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że na podstawie art. 8911 k.p.c. zajęciu podlega udział dłużnika w rachunku wspólnym, w tym w rachunku współników spółki cywilnej. Zajęcie rachunku bankowego z dnia 16 maja 201 Ir. zawiera właściwe pouczenie banku, że egzekucja została skierowana do

udziału dłużnika E. K. w rachunku, a nie do całości środków. Podniósł, że Komornik po ustaleniu udziału dłużnika w rachunku bankowym, pismem z dnia 2 sierpnia 2011r. wezwał do realizacji zajęcia zgodnie z art. 891' k.p.c., tj. połowy udziału środków na rachunku bankowym prowadzonym dla Kancelarii(...) spółki cywilnej w K.. Po ustaleniu udziałów w rachunku wspólnym Komornik zwolnił spod egzekucji pozostałe udziały. Tym samym egzekucja skierowana do połowy środków na rachunku bankowym nie naruszyła prawa powoda.

E. K. (obecnie L.) w oświadczeniu z dnia 28 maja 2013r. nie zaprzeczyła prawu powoda do wytoczenia powództwa ekscydencyjnego.

W trybie art. 841 § 2 k.p.c. wezwano do udziału w sprawie w charakterze pozwanego dłużnika A. K..

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach oddalił powództwo.

Rozstrzygnięcie poprzedzono ustaleniem, że w dniu 17 września 2009r. powód i E. K., jako wspólnicy Kancelarii (...) spółki cywilnej w K. zawarli z (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną w K., Oddział K. aneks do umowy rachunku (...) w PLN o nr (...), gdzie na podstawie dołączonych dokumentów rachunku, jako osoba uprawniona został wpisany, w miejsce ustępujących, jako wspólnik powód, a każdy ze wspólników był uprawniony do dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku bankowym. Wnioskiem egzekucyjnym z dnia 3 września 2011 Or. pozwany wniósł do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tarnowskich Górach Marcina Zdunka o wyegzekwowanie od A. K. i E. K. kwot objętych bankowym tytułem egzekucyjnym nr (...) oraz zwrot kosztów egzekucji.

Ponadto Sąd ustalił, że pismem z dnia 23 września 2010r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tarnowskich Górach Marcin Zdunek zawiadomił dłużników o wszczęciu egzekucji i wezwał do zapłaty zadłużenia. W trakcie postępowania egzekucyjnego, dnia 16 maja 2011r. Komornik dokonał zajęcia rachunku bankowego Kancelarii (...) spółki cywilnej w K. o nr (...) w (...) Banku (...) Spółce Akcyjnej w K.. Przy zajęciu przytoczono przepisy art. 890 i nast. k.p.c. Na rachunku bankowym zgromadzone były środki pieniężne w wysokości 10.317,73 z. Pismem z dnia 23 maja 2011r. powód i dłużnik E. K. zwrócili się do (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w K. o przywrócenie możliwości korzystania ze środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku o nr (...), ale bezskutecznie. Pismem z dnia 24 maja 2011r. powód na podstawie art. 778 k.p.c. wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego wobec E. K. w części dotyczącej egzekucji z wierzytelności z rachunku bankowego o nr (...) w (...) Banku (...) Spółce Akcyjnej w K.. Wobec braku przedłożenia w ustawowym terminie przez dłużników umowy regulującej prowadzenie rachunku o nr (...) w (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w K. przyjęło domniemanie, że udziały wspólników Kancelarii (...) spółki cywilnej w K. są równe. Komornik Sądowy Marcin Zdunek zwrócił powodowi połowę środków zajętych na rachunku bankowym w (...) Banku (...) Spółce Akcyjnej w K.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Wskazał, że umowa rachunku bankowego została zawarta w dniu 17 września 2009r. przez powoda i E. K., jako wspólników Kancelarii (...) spółki cywilnej w K.. Umowa rachunku bankowego przewidywała wariant rozłącznego rachunku wspólnego, gdzie wierzycielami należności wspólnej wynikającej z rachunku bankowego byli oboje współposiadacze. W toku egzekucji nie przedłożono komornikowi treści umowy rachunku bankowego, która określałaby inne udziały w rachunku wspólnym obojga współposiadaczy, a jedynie aneks do takiej umowy, wobec czego zgodnie z art. 891' § 1 k.p.c. istniały podstawy przyjęcia domniemania równości udziałów. Dla wzruszenia takiego domniemania nie mają znaczenia wewnętrzne porozumienia dokonywane między współposiadaczami rachunku, z których mogłyby wynikać inna wysokość takich udziałów. Sąd uznał, że współposiadacz rachunku wspólnego nie będący dłużnikiem egzekwowanego wierzyciela nie może skutecznie sprzeciwić się egzekucji, a w sprawie niespornym było, że komornik

zwrócił powodowi połowę środków zajętych na rachunku bankowym. Niezależnie od powyższego Sąd pierwszej instancji wskazał, że w przypadku egzekucji prowadzonej na zasadach z art. 891' § 1 k.p.c. do rachunków wspólnych prowadzonych dla wspólników spółek cywilnych wyłączone jest skorzystanie przez wspólników nie egzekwowanych z powództwa opozycyjnego, a tym bardziej ekscydencyjnego. Rozwiązanie to jest spójne z zasadą, zgodnie z którą wzajemne rozliczenia pomiędzy wspólnikami, co do zasady, są wyłączone do czasu rozwiązania spółki. Należy przyjąć,

że jedyiii współposiadaczom rachunków bankowych, których umowy zostały zawarte przed dniem 5 lutego 2005 r., przysługuje prawo do wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. W tej sytuacji Sąd Rejonowy uznał, że żądanie powoda zwolnienia spod egzekucji Wierzytelności z rachunku bankowego było w świetle przedstawionych rozważań bezzasadnie.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód zaskarżając go w całości, wnosząc

o jego zmianę przez uwzględnienie powództwa oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych. Zarzucił błędne nie zastosowanie art. 778 k.p.c. i nie przyjęcie, iż do egzekucji z majątku wspólnego wspólników spółki cywilnej niezbędne jest wydanie tytułu wykonawczego przeciwko wszystkim wspólnikom spółki i błędne zastosowanie art. 891 k.p.c. i przyjęcie, iż jest możliwa egzekucja z majątku wspólnego wspólników spółki cywilnej bez wydania tytułu wykonawczego przeciwko wszystkim wspólnikom tej spółki jeżeli dotyczy ona wierzytelności z rachunku bankowego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela w całości i uznaje za swoje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, ponieważ ustalenia te znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd Rejonowy ocenił w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Orzekając Sąd Rejonowy nie uchybił zasadom logicznego rozumowania, ani też doświadczenia życiowego. Wnioski Sądu pierwszej instancji, co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści dowodów zgromadzonych w sprawie, a zaoferowanych przez obie strony.

Zgodnie poglądem ugruntowanym zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie, prowadzenie egzekucji z rachunku wspólnego dłużnika i osób trzecich, odnosi się także do dłużnika będącego wspólnikiem spółki cywilnej, którego zadłużenie objęte egzekucją nie wynika z działalności tego dłużnika jako wspólnika spółki cywilnej. Niewątpliwie w sytuacji prowadzenia egzekucji w stosunku do majątku wspólnego spółki, w wyniku zadłużenia spółki, zastosowanie znajduje art. 778 k.p.c. Jednakże stan faktyczny sprawy nie daje podstawy do uznania, by zachodziły przesłanki z tego przepisu w niniejszej sprawie.

Art. 891' § 1 zdanie pierwsze k.p.c. stanowi, iż na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko dłużnikowi można zająć wierzytelność z rachunku wspólnego prowadzonego dla dłużnika i osób trzecich. Egzekucja na zasadach z art. 8911 § 1 k.p.c. dotyczy także rachunków wspólnych prowadzonych dla wspólników spółek cywilnych. Po zajęciu rachunku wspólnego dalsze czynności egzekucyjne mają być prowadzone tylko w stosunku do udziału współposiadacza, w odniesieniu do którego jest prowadzona egzekucja. W tym celu komornik jest obowiązany ustalić udział dłużnika w rachunku bankowym, a zatem ustalić stosunki wewnętrzne pomiędzy współposiadaczami rachunku wspólnego. Przepis art. 891' § 1 k.p.c. stanowi, iż dłużnik egzekwowany jest zobowiązany przedstawić komornikowi umowę rachunku wspólnego w terminie tygodniowym od zajęcia rachunku, a w razie nieprzedstawienia umowy w terminie komornik przyjmuje domniemanie równości udziałów.

Odnosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, wskazać należy, iż w toku egzekucji nie przedłożono komornikowi treści umowy rachunku bankowego, która określałaby inne udziały w rachunku wspólnym obojga współposiadaczy, a jedynie aneks do takowej umowy, a więc prawidłowo uznał Sąd Rejonowy, iż zgodnie z art. 8911 § 1 k.p.c. istniały podstawy przyjęcia domniemania równości udziałów. Komornik Sądowy ustalając równe udziały wspólników, prowadził egzekucję z udziału dłużnika

i zwrócił powodowi połowę środków zajętych na rachunku bankowym w (...) Banku (...) Spółce Akcyjnej w K..

Ponadto Sąd Odwoławczy podziela pogląd, iż domniemanie równości udziałów może mieć zastosowanie wyłącznie do umów rachunków bankowych zawartych po wprowadzeniu art. 891' § 1 k.p.c., tj. po dniu 5 lutego 2005 r. wobec umów wcześniejszych konieczne jest uzyskanie klauzuli wykonalności przeciwko pozostałym współposiadaczom rachunku

bankowego. W niniejszej sprawie umowa rachunku bankowego została zawarta w dniu 17 września 2009r. przez powoda i E. K., jako wspólników Kancelarii (...) spółki cywilnej w K., więc wbrew zarzutom powoda nie nastąpiła konieczność uzyskania klauzuli wykonalności przeciwko pozostałym współposiadaczom rachunku bankowego.

Na marginesie podkreślić należy, iż jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy została wyłączona możliwość wytoczenia powództwa ekscydencyjnego z art. 841 k.p.c. w celu odmiennego ustalenia udziałów w wypadku egzekucji z rachunku wspólnego wspólników spółki cywilnej albowiem wzajemne rozliczenia pomiędzy wspólnikami, co do zasady, są wyłączone do czasu rozwiązania spółki, wobec czego powództwo oparte na żądaniu zwolnienia od egzekucji wierzytelności z rachunku bankowego podlegało oddaleniu.

Mając na uwadze powyższe, nie sposób uznać zarzutów podniesionych w apelacji za zasadne, albowiem mają charakter czysto polemiczny i prowadzą się do negowania właściwej oceny i ustaleń Sądu meriti, przeciwstawiając im własne oceny i wnioski, które w żadnym razie nie mogą podważyć trafności rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalono apelację jako bezzasadną.

SSR(del.) Anna Hajda SSO Krystyna Hadryś SSO Gabriela Sobczyk